

Dr. Babasaheb Ambedkar Open University, Ahmedabad

Term-End Examination : January-2026

Course Name : BAHONSPSC

Subject Name : ભારતમાં પંચાયતી રાજ

Subject Code : PSCMJ-202

Date : 20-02-2026

Time : 03:00PM TO 05:15PM

Max Marks : 70

પ્રશ્ન-1. નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો.

(14)

- (1) તાલુકા પંચાયતના (પંચાયત સમિતિના) આવકના સ્ત્રોતોની વ્યાખ્યા કરો.
- (2) જિલ્લા પંચાયત પ્રમુખ અને ઉપપ્રમુખના કાર્યોની વ્યાખ્યા કરો.

પ્રશ્ન-2. નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો.

(14)

- (1) તાલુકા પંચાયતના (પંચાયત સમિતિના) કાર્યો અને સત્તાઓની વિગતવાર ચર્ચા કરો.
- (2) રાજ્ય સરકાર અને પંચાયતી રાજ વચ્ચેના સંબંધોની વ્યાખ્યા કરો.

પ્રશ્ન-3. નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો.

(14)

- (1) ગ્રામસભાની રચના, હેતુ અને કાર્યોની વિગતવાર ચર્ચા કરો.
- (2) પંચાયતી રાજમાં અધિકારી અને પદાધિકારી વચ્ચે સંઘર્ષના મુદ્દાઓ અને કારણોની વ્યાખ્યા કરો.

પ્રશ્ન-4. ટૂંકનોંધ લખો (કોઈપણ બે)

(14)

- (1) ગ્રામ સેવકની કામગીરી.
- (2) 74મા બંધારણીય સુધારાના ઉદ્દેશ્યો.
- (3) ગાંધીજી અને પંચાયતી રાજ.
- (4) પંચાયતી રાજમાં અધિકારી અને પદાધિકારી વચ્ચેનો સંબંધ સુદ્રઢ કરવાનાં સૂચનો.

પ્રશ્ન-5. સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

(14)

(1) ગ્રામસભાની અધ્યક્ષતા કોણ કરે છે?

A) તાલુકા વિકાસ અધિકારી.	B) સરપંચ.
C) ઉપસરપંચ.	D) ગ્રામસેવક.

(2) TDO નું પૂર્ણ સ્વરૂપ શું છે?

A) તાલુકા ડેવલોપમેન્ટ ઓફિસર.	B) તાલુકા ડાઈવર્સિટી ઓફિસર.
C) ટ્રાઈબલ ડેવલોપમેન્ટ ઓફિસર.	D) કોઈ પણ નહિ.

(3) જલ્લા પંચાયતના વહીવટી અધિકારી તરીકે કોણ કાર્ય કરે છે?

A) તાલુકા ડેવલોપમેન્ટ ઓફિસર.	B) ડિસ્ટ્રિક્ટ ડેવલપમેન્ટ ઓફિસર.
C) રાજ્યપાલ.	D) જીલા અધ્યક્ષ.

(4) સામાજિક ન્યાય સમિતિની મુખ્ય જવાબદારી શું છે?

A) શિક્ષણ કાર્યક્રમ.	B) ગ્રામ ઉદ્યોગોની સ્થાપના.
C) આરોગ્ય કેન્દ્ર સ્થાપના.	D) અનુસૂચિત જાતિ-જનજાતિ અને અન્ય પીછડા વર્ગોને ન્યાય આપવો.

(5) મહાનગરપાલિકાના વડા કયા નામથી ઓળખાય છે?

A) મેયર.

B) જિલ્લા અધિકારી.

C) નગરપાલિકા અધ્યક્ષ.

D) પંચાયત પ્રમુખ.

(6) કયા બંધારણીય સુધારાથી પંચાયતીરાજને બંધારણીય સ્થાન પ્રાપ્ત થયું?

A) 74.

B) 37.

C) 73.

D) 92.

(7) ગુજરાતમાં પંચાયતી રાજ ક્યારે લાગુ કરવામાં આવ્યું?

A) 1962.

B) 1963.

C) 1964.

D) 1965.
